باسمه‌تعالی

سؤالات آزمون هماهنگ کشوری درس: **جامعه‌شناسی (۳)**	پایه: **دوازدهم**	رشته: ادبیات و علوم انسانی	تاریخ آزمون: **۱۴۰۵/۰۶/۱۹**
تعداد صفحه: ۳	مدت آزمون: **۷۵ دقیقه**	ساعت شروع: **۱۵:۰۰ به وقت تهران**	نام و نام‌خانوادگی:
دانش‌آموزان روزانه، بزرگسالان، آموزش از راه‌دور، ایثارگران و داوطلبان آزاد **(عصر داخل و خارج از کشور) – شهریور ۱۴۰۵**			مرکز ارزشیابی و تضمین کیفیت نظام آموزش و پرورش Azmoon.medu.ir

ردیف	سؤالات (پاسخ‌برگ دارد)	نمره
۱	**درستی یا نادرستی عبارت‌های زیر را مشخص کنید.** الف) در کنش‌های اجتماعی ما آگاهی‌ها و دانش‌هایی وجود دارد که به سبب عادت از نظر ما پنهان می‌ماند. ب) زبان‌شناسی و باستان شناسی نمونه‌ای از علوم انسانی و روان‌شناسی نمونه‌ای از علوم اجتماعی است. پ) ما می‌توانیم نتایجی را که از مطالعهٔ یک جامعه به دست می‌آوریم، به همهٔ جوامع دیگر تعمیم بدهیم. ت) قرآن کریم، رفتارهای عاقلانهٔ گذشتگان را تأیید و از رفتارهای جاهلانه و سفیهانهٔ آن‌ها انتقاد می‌کند.	۱
۲	**کلمه‌های مناسب را از کمانک انتخاب کنید.** الف) دانش **(عمومی– علمی)** بخش دقیق‌تر ذخیرهٔ دانشی است که با تلاش برای حل مسائل زندگی شکل می‌گیرد. ب) رهاسازی انسان‌ها از ظلم و شناخت فضیلت، عدالت و سعادت، از فواید علوم **(طبیعی – اجتماعی)** است. پ) در قدرت **(تشویقی– اقناعی)**، تبعیت و پیروی نشانهٔ کار درست است و سود و زیان محاسبه نمی‌شود. ت) ابوریحان بیرونی در کتاب تحقیق ماللهند، با روش تجربی و تفهمی، فرهنگ جامعهٔ هند را **(توصیف – ارزیابی)** کرد.	۱
۳	**گزینهٔ درست را انتخاب کنید و شمارهٔ آن‌را در پاسخ‌برگ بنویسید.** **الف) به ترتیب دورترین و نزدیک‌ترین رویکردها در جامعه‌شناسی به علوم طبیعی کدامند؟** ۱) تبیینی و انتقادی ۲) انتقادی و تبیینی ۳) تفسیری و تبیینی ۴) تفسیری و انتقادی **ب) جامعه‌شناسی انتقادی انتظار دارد، علوم اجتماعی چگونه به رهایی انسان کمک کند؟** ۱) با تأکید بر تنوع و تکثر هویت‌ها و اصالت بخشیدن به آن‌ها ۲) با درست و غلط دانستن و خوب و بد کردن امور ۳) با سپردن سرنوشت ارزش‌ها به مناسبات قدرت و ثروت ۴) با تشخیص و افشای سلطه در مناسبات انسانی **پ) کدام تعریف دربارهٔ مدینهٔ جاهله درست است؟** ۱) در این جامعه، علمی که دربارهٔ حقیقت زندگی سخن بگوید، وجود دارد. ۲) از علوم ابزاری و علوم عقلی بی‌بهره‌است. ۳) در این جوامع، علم ابزاری می‌تواند وجود داشته باشد. ۴) در اثر انحراف از مدینهٔ فاضله شکل می‌گیرد. **ت) کدام گزینه دربارهٔ عقل عملی نادرست است؟** ۱) علومی مانند فلسفه، ریاضیات و طبیعیات را پدید می‌آورد. ۲) خوبی عدالت و بدی ظلم را می‌شناسد. ۳) واقعیت‌هایی مانند ارزش‌ها و آرمان‌ها را شناسایی می‌کند. ۴) علوم‌انسانی و اجتماعی را پدید می‌آورد.	۲
۴	**هر توضیح در ستون سمت راست، دربارهٔ کدام علم نافع در ستون سمت چپ است؟ (یک مورد اضافی است.)**	۱

توضیح‌ها	علوم نافع
الف) علومی که نیازهای روزمرهٔ جامعهٔ اسلامی را برطرف می‌کنند.	۱) علوم‌اجتماعی
ب) علومی که مادرِ علم پزشکی و علوم فنی و مهندسی هستند.	۲) علم به نفس
پ) علومی که دربارهٔ حقیقت انسان و آغاز و انجام او سخن می‌گویند.	۳) علوم پایه
ت) علومی که به قصد شناخت قوانین اجتماعی آموخته می‌شوند.	۴) علوم ابزاری
	۵) علم نسب‌شناسی

باسمه‌تعالی

سؤالات آزمون هماهنگ کشوری درس: **جامعه‌شناسی (۳)**	پایه: **دوازدهم**	رشته: ادبیات و علوم انسانی	تاریخ آزمون: **۱۴۰۵/۰۶/۱۹**
تعداد صفحه: ۳	مدت آزمون: **۷۵ دقیقه**	ساعت شروع: **۱۵:۰۰ به وقت تهران**	نام و نام‌خانوادگی:
دانش‌آموزان روزانه، بزرگسالان، آموزش از راه‌دور، ایثارگران و داوطلبان آزاد **(عصر داخل و خارج از کشور) – شهریور ۱۴۰۵**			مرکز ارزشیابی و تضمین کیفیت نظام آموزش و پرورش Azmoon.medu.ir

ردیف	سؤالات (پاسخ‌برگ دارد)	نمره
۵	**جاهای خالی را با کلمه‌های مناسب کامل کنید.** الف) مطابق دیدگاهی که تفاوت دانش‌های علمی و عمومی را در روش آن‌ها می‌داند، دانش عمومی از راه ..... به دست می‌آید. ب) تفاوت افراد از نظر جنسیت، از تفاوت‌های ..... است و نمی‌توان افراد را بر این اساس رتبه‌بندی کرد. پ) ابن خلدون از ..... به عنوان عامل شکل‌گیری جوامع یاد می‌کند و این دریافت را به همهٔ جوامع تعمیم می‌دهد. ت) اندیشمندان مسلمان برای داوری دربارهٔ ارزش‌ها از ظرفیت عقل نظری، عقل عملی و ..... بهره می‌برند.	۲
۶	**به سؤال‌های زیر پاسخ کوتاه دهید.** الف) علوم انسانی و اجتماعی بومی، اسلامی و ایرانی، در کشور ما چه دغدغه‌ای دارد؟ ب) علوم اجتماعی با داوری دربارهٔ پدیده‌های اجتماعی، چه فرصتی را برای دانشمندان فراهم می‌آورند؟ پ) جامعه‌شناسان انتقادی، کم‌توجهی رویکرد تفسیری به کدام پدیدهٔ اجتماعی را درست نمی‌دانند؟ ت) از نظر فقه شیعه، حاکمان و کارگزاران جامعهٔ مطلوب چه ویژگی‌هایی دارند؟	۲
۷	**هر عبارت دربارهٔ کدام شیوهٔ جامعه‌شناسان برای مطالعهٔ پدیده‌های اجتماعی است؟** الف) نگاه به موضوعات آشنا و روزمره از دید یک فرد غریبه و کشف نظم‌های شگفت‌انگیز در زندگی انسان‌ها: ب) نگاه به مسائل کنشگران از منظرِ خودشان و تلاش برای فهم انگیزه‌ها، مسائل زندگی و آرزوهای آن‌ها:	۱
۸	**هر عبارت دربارهٔ کدام رویکرد اصلی در جامعه‌شناسی است؟** الف) کنشگران بر اساس معنایی که در ذهن دارند، دست به عمل می‌زنند: ب) گاهی معناها و ساختارهایی که گروهی می‌سازد، گروه دیگر را سرکوب می‌کند:	۱
۹	**شخصیت، مالکیت و سازمان سه عاملی هستند که موجب دسترسی به یک یا چند ابزار قدرت می‌شوند. برای مثال، شخصیت که در روزگار کنونی، با قدرت اقناعی نزدیکیِ بیشتری دارد، در جوامع نخستین به ابزار دیگری شکل‌می‌داد؛ یا مالکیت که می‌تواند موجب اطاعت اقناعی دیگران شود، در درجهٔ نخست با این شکل قدرت خویشاوند نیست.** الف) در گذشته قدرت بدنی منبع دستیابی به کدام ابزار قدرت بود؟ ب) مالکیت با کدام شکل قدرت قرابت بیشتری دارد؟	۱
۱۰	**با ظهور جهان متجدد نوع جدیدی از هویت پیدا شد که ملی‌گرایی مشخصهٔ اصلی آن بود اما در بیشتر کشورها، گروه‌های مختلفی باید در کنار هم زندگی می‌کردند؛ در نتیجه دولت‌ها برای تعیین هویت ملی، ناگزیر از سیاست‌گذاری هویتی بودند. در مقابل در دورهٔ پسامدرن، هویت‌های خرد، محلی و فردی مورد تأکید قرار گرفت و حتی تغییراتِ مداومِ هویت‌ها مطلوب دانسته شد.** الف) مدل رایج سیاست‌گذاری هویتی در دوره مدرن چه بود؟ ب) در دورهٔ پسامدرن هویت از منظر چه کسانی تعریف می‌شود؟	۱
۱۱	**با مقایسهٔ دو نوع جامعه‌شناسی تبیینی و تفسیری، جدول زیر را تکمیل کنید.**	۲

رویکرد / معیار	موضوع	روش	هدف
جامعه شناسی تبیینی	پدیده‌های اجتماعی که همانند پدیده‌های طبیعی هستند.	.....(الف).....	.....(ب).....
جامعه شناسی تفسیری	.....(پ).....	تفسیر	.....(ت).....

باسمه‌تعالی

سؤالات آزمون هماهنگ کشوری درس: **جامعه‌شناسی (۳)**	پایه: **دوازدهم**	رشته: ادبیات و علوم انسانی	تاریخ آزمون: **۱۴۰۵/۰۶/۱۹**	
تعداد صفحه: ۳	مدت آزمون: **۷۵ دقیقه**	ساعت شروع: **۱۵:۰۰ به وقت تهران**	نام و نام‌خانوادگی:	
دانش‌آموزان روزانه، بزرگسالان، آموزش از راه‌دور، ایثارگران و داوطلبان آزاد **(عصر داخل و خارج از کشور) – شهریور ۱۴۰۵**			مرکز ارزشیابی و تضمین کیفیت نظام آموزش و پرورش Azmoon.medu.ir	

ردیف	سؤالات (پاسخ‌برگ دارد)	نمره
۱۲	**با توجه به متن به سؤال‌های زیر پاسخ دهید.** **نظام اداری کشور ما نارسایی‌هایی دارد و فرصت‌ها و محدودیت‌هایی برای کنشگران ایجاد می‌کند اما باید توجه داشت که این نظام اداری، محصول کنش‌های مدیران، کارکنان، قانونگذاران و مراجعان است. در واقع مشکلات و مسائل اجتماعی، آن‌چنان که به نظر می‌رسند، بیرون از دایرهٔ نفوذ و تأثیر ما نیستند و این‌گونه نیست که فقط افراد خاصی، مثل مسئولان و مدیران، بتوانند بر آن‌ها تأثیر بگذارند؛ هرچند ممکن است برخی افراد برای حفظ منافع‌شان، انگیزهٔ زیادی برای تغییر وضعیت موجود نداشته باشند. در مقابل، ممکن است عموم مردم چنان انگیزه‌ای پیدا کنند که آغازگر حل یک بحران جهانی شوند.** الف) میزان تأثیرگذاری اعضای جامعه بر مسائل اجتماعی با یکدیگر چه تفاوتی دارد؟ ب) ارزش‌ها و انگیزه‌های اعضای جامعه، چه اثری بر تغییر وضعیت موجود می‌گذارد؟	۱
۱۳	**با توجه به متن، به سؤال‌های زیر پاسخ دهید.** **علوم اجتماعی جهان اسلام متناسب با معنای علم در این جهان است و به توصیف و تبیین مسائل اجتماعی می‌پردازد. این علوم علاوه بر تبیین وضعیت موجود جهان اسلام، دربارهٔ وضعیت آرمانی جامعهٔ اسلامی و همچنین جامعهٔ جهانی داوری خواهد کرد و برای برون‌رفت از برخی بحران‌ها، راه حل ارائه می‌دهد.** الف) علوم اجتماعی جهان اسلام برای تبیین مسائل اجتماعی، علاوه بر ابزارهای تجربی از کدام منابع استفاده می‌کند؟ ب) علوم اجتماعی جهان اسلام برای برون‌رفت از کدام بحران‌های جامعهٔ جهانی راه حل ارائه می‌دهد؟ (یک مورد نام ببرید.)	۱
	به سؤال‌های زیر پاسخ کامل دهید.	
۱۴	چرا جامعه‌شناسان انتقادی معتقدند که دو رویکرد تبیینی و تفسیری محافظه‌کارند؟	۱
۱۵	تأمین نیازهای ضروری همهٔ افراد توسط دولت، چه امکانی را برای کودکانِ جامعه فراهم می‌کند؟	۱
۱۶	چرا رویکردی که ادعا می‌کند، دانش تماماً محصول شرایط اجتماعی و فرهنگی است؛ نمی‌تواند قابل قبول باشد؟	۱
	موفق و پیروز باشید. جمع نمره	۲۰

باسمه تعالی

راهنمای نمره‌گذاری آزمون هماهنگ کشوری درس: **جامعه‌شناسی (۳)**	پایه: **دوازدهم**	تاریخ آزمون: **۱۴۰۵/۰۶/۱۹**	
رشته: **ادبیات و علوم انسانی**	تعداد صفحه: **۲**	مدت آزمون: **۷۵ دقیقه**	ساعت شروع: **۱۵:۰۰ به وقت تهران**
دانش‌آموزان روزانه، بزرگسالان، آموزش از راه‌دور، ایثارگران و داوطلبان آزاد **(عصر داخل و خارج ازکشور) – شهریور ۱۴۰۵**		مرکز ارزشیابی و تضمین کیفیت نظام آموزش و پرورش Azmoon.medu.ir	

ردیف	راهنمای نمره‌گذاری	نمره
۱	الف) درست یا صحیح (صفحهٔ ۳) ب) نادرست یا غلط (صفحات ۱۱ و ۱۶) پ) نادرست یا غلط (صفحهٔ ۶۴) ت) درست یا صحیح (صفحهٔ ۹۶) (هر مورد ۰/۲۵ نمره)	۱
۲	الف) علمی (صفحهٔ ۵) ب) اجتماعی (صفحهٔ ۱۳) پ) اقناعی (صفحهٔ ۵۹) ت) توصیف (صفحهٔ ۹۹) (هر مورد ۰/۲۵ نمره)	۱
۳	الف) گزینهٔ ۲ : انتقادی و تبیینی (صفحهٔ ۱۶) ب) گزینهٔ ۴ : با تشخیص و افشای سلطه در مناسبات انسانی (صفحهٔ ۸۹) پ) گزینهٔ ۳ : در این جوامع علم ابزاری می‌تواند وجود داشته باشد. (صفحهٔ ۹۸) ت) گزینهٔ ۱ : علومی مانند فلسفه، ریاضیات و طبیعیات را پدید می‌آورد. (صفحات ۱۱۳ و ۱۱۴) (هر مورد ۰/۵ نمره)	۲
۴	الف) ۴ علوم ابزاری ب) ۳ علوم پایه پ) ۲ علم به نفس ت) ۱ علوم اجتماعی (صفحهٔ ۹۵) (هر مورد ۰/۲۵ نمره)	۱
۵	الف) جامعه‌پذیری یا فرهنگ‌پذیری (صفحهٔ ۸) ب) اسمی (صفحهٔ ۷۰) پ) عصبیت (صفحهٔ ۱۰۰) ت) وحی (صفحهٔ ۱۱۴) (هر مورد ۰/۵ نمره)	۲
۶	الف) کشف واقعیت یا تشخیص درست و غلط یا حل مسائل جامعهٔ ما (صفحهٔ ۷) (۰/۵ نمره) ب) موضع‌گیری اجتماعی مناسب و صحیح (صفحهٔ ۱۳) (۰/۵ نمره) پ) ساختارهای اجتماعی (۰/۵ نمره) (صفحهٔ ۷۸) ت)عالم به عدالت (۰/۲۵ نمره) و عمل‌کننده به آن (۰/۲۵ نمره) یا عالم (۰/۲۵ نمره) و عادل (۰/۲۵ نمره) (صفحهٔ ۱۰۹)	۲
۷	الف)آشنایی‌زدایی (۰/۵ نمره) (صفحهٔ ۲۰) ب) همراهی همدلانه یا فهم همدلانه (۰/۵ نمره) (صفحهٔ۳۹)	۱
۸	الف) تفسیری (صفحهٔ ۴۹) ب) انتقادی (صفحهٔ ۷۹) (هر مورد ۰/۵ نمره)	۱
۹	الف) تنبیهی (صفحهٔ ۵۹) ب) تشویقی (صفحهٔ ۶۰) (هر مورد ۰/۵ نمره)	۱
۱۰	الف) همانندسازی (صفحهٔ ۸۳) ب) گروه‌های اجتماعی مختلف (صفحهٔ ۸۶) (هر مورد ۰/۵ نمره)	۱
۱۱	الف) حس یا تجربه یا نگاه از بیرون ب) پیش‌بینی یا کنترل پدیده‌های اجتماعی (صفحهٔ ۲۷) پ) کنش‌های اجتماعی و معنای آن‌ها یا معنا ت) معنابخشی یا انسجام‌بخشی به زندگی اجتماعی (صفحهٔ ۵۱) (هر مورد ۰/۵ نمره)	۲
۱۲	الف) میزان تأثیرگذاری همهٔ اعضای جامعه یکسان نیست (۰/۵ نمره) یا صاحبان برخی مشاغل و مسئولیت‌ها، نسبت به سایرین اثرگذاری بیشتری دارند. (۰/۵ نمره) ب) به هرمیزان که آرمان‌ها و ارزش‌ها والاتر باشند (۰/۵ نمره) یا انگیزهٔ افراد برای تحقق بخشیدن به آن‌ها قوی‌تر باشد، (۰/۵ نمره) تغییر مهم‌تری ایجاد خواهد شد. (صفحهٔ ۳۵)	۱
۱۳	الف) عقلانی یا وحیانی (۰/۵ نمره) (صفحهٔ ۱۱۳) (ذکر یک مورد کافی است.) ب) آگاهی یا معنا یا معنویت یا معرفتی یا علمی (۰/۵ نمره) (صفحهٔ ۱۱۱) (ذکر یک مورد کافی است.)	۱

باسمه تعالی

راهنمای نمره‌گذاری آزمون هماهنگ کشوری درس: **جامعه‌شناسی (۳)**	پایه: **دوازدهم**	تاریخ آزمون: **۱۴۰۵/۰۶/۱۹**	
رشته: **ادبیات و علوم انسانی**	تعداد صفحه: **۲**	مدت آزمون: **۷۵ دقیقه**	ساعت شروع: **۱۵:۰۰ به وقت تهران**
دانش‌آموزان روزانه، بزرگسالان، آموزش از راه‌دور، ایثارگران و داوطلبان آزاد **(عصر داخل و خارج ازکشور) – شهریور ۱۴۰۵**		مرکز ارزشیابی و تضمین کیفیت نظام آموزش و پرورش Azmoon.medu.ir	

ردیف	راهنمای نمره‌گذاری	نمره
۱۴	زیرا نه‌تنها هیچ راهکاری برای بهتر ساختن وضعیت موجود ندارند (۰/۵ نمره) بلکه انسان‌ها را در برابر وضعیت موجود منفعل و مجبور می‌سازند. (۰/۵ نمره) یا زیرا ملاک و معیاری برای داوری علمی (۰/۵ نمره) دربارهٔ همهٔ لایه‌های قدرت، سیاست و ارزش‌های سیاسی به دست نمی‌دهند. (۰/۵ نمره) (صفحهٔ ۶۵)	۱
۱۵	از امکانات اولیه برای پیشرفت، بهره‌مند می‌شوند (۰/۵ نمره) و می‌توانند بر اساس توانایی و شایستگی خود با دیگران رقابت نمایند. (۰/۵ نمره) (صفحهٔ ۷۵)	۱
۱۶	زیرا امکان شناخت واقعی را از انسان‌ها می‌گیرد (۰/۵ نمره) و اساس دانش را انکار می‌کند. (۰/۵ نمره) (صفحهٔ ۹۰)	۱
	موفق و پیروز باشید. جمع نمره	۲۰

همکاران گرامی، باسلام و احترام و عرض خدا قوت.

خواهشمند است جهت رعایت عدالت آموزشی، برگه‌های دانش‌آموزان، صرفاً بر اساس این راهنما نمره‌گذاری شوند.

با سپاس از همکاری شما